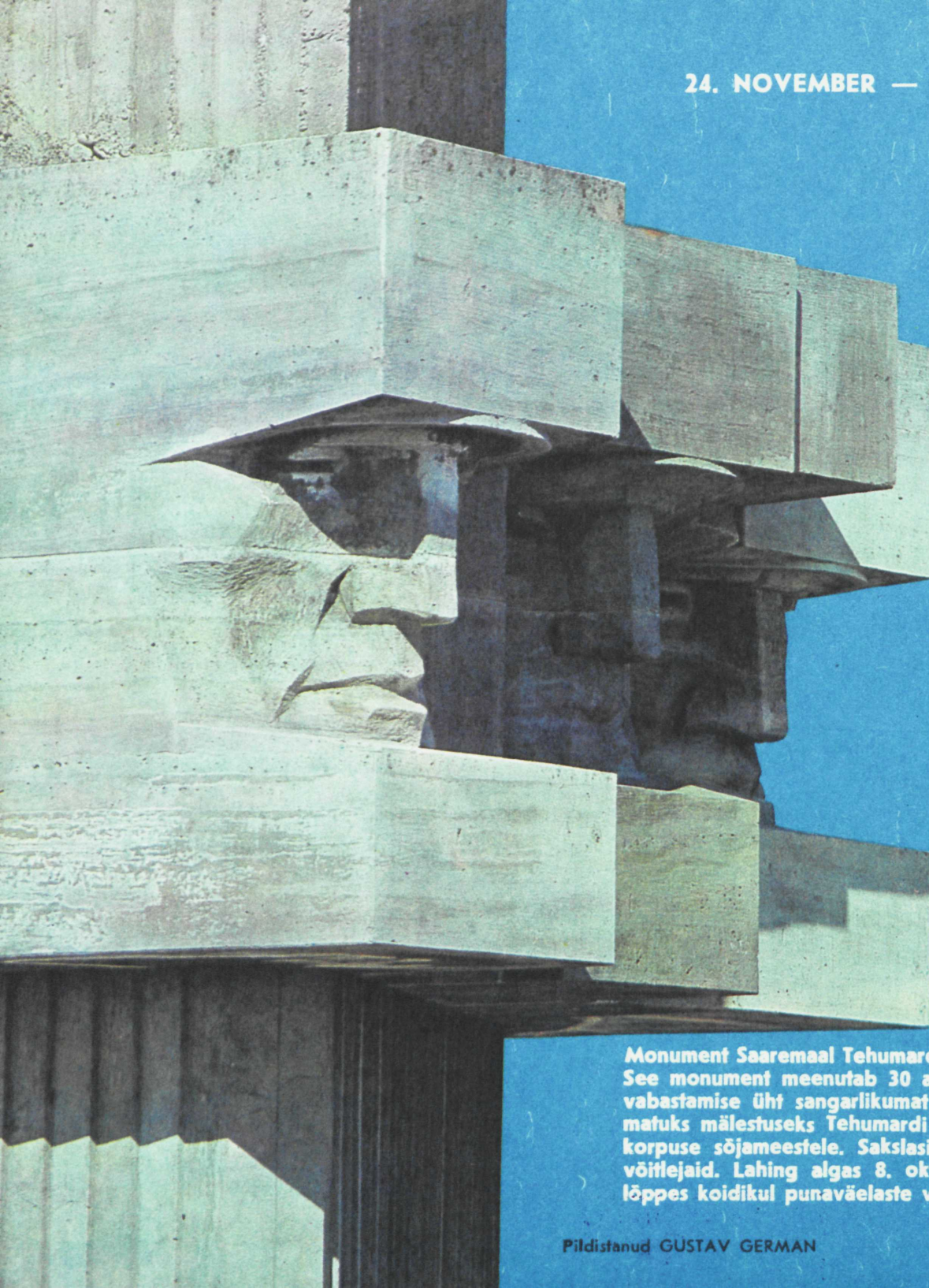

TÄHEKE

NR. 11 1974

Maantee ääres, külanurmedel, linnaväljakuil, pargipuude all seisavad langenud sõjameeste kalmudel mälestussambad. Neid on kõikjal üle Eestimaa.

... Täna tuled koos isa ja vanaisaga mälestussamba juurde. Kui palju on siia kogunenud endisi rindevõitlejaid! Nad meenutavad Suure Isamaasõja karme päevi, meenutavad raskeid lahinguid ja kangelastena hukkunud seltsimehi. Austavalt langetatakse pead ja mälestussamba jalamile pannakse pärjad. Ka sina paned sinna sügislilled kimbud.

Kunagi ei unune meie kodumaa paljude rahvaste pojad ja tütreid, kes kolmekümne aasta eest andsid elu Nõukogude Eesti vabastamisel fašistide võimusest. Nad surid, et sina elaksid ega näeks ialgi sõjahävingut. Et oma Nõukogude kodumaal kasvaksid, õpiksid ja töötaksid vabana, rahu ja õnnelikult.

Monument Saaremaal Tehumardi küla lähedal.

See monument meenutab 30 aasta eest peetud Nõukogude Eesti vabastamise üht sangarlikumat heitlust. See monument on kustumatuks mälestuseks Tehumardi öölahingus langenud Eesti Laskurkorpuse sõjameestele. Sakslasi oli mitu korda rohkem kui meie võitlejaid. Lahing algas 8. oktoobri hilisõhtul, kestis öö läbi ja lõppes koidikul punaväelaste võiduga.

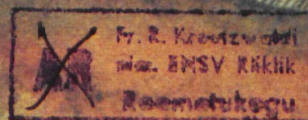
YENE KIRJANIK
SERGEI PODELKOY

POJALE

VÖIB KÖIKE VAHETADA SELLES ILMAS:
KANAARILINDU, MAJA, SUHKRUPEAD.
VÖIB KÖIGEST HOOLIMATULT JÄÄDA ILMA:
NII AJAST KUI KA SÖPRADEST, KES HEAD.
VÖIB KÖIKE UNUSTADA: MURÉT, HÄDA
JA LAIMU, MIS SU KANNUL KÄIS.
VÖIB KÖIKE LAENUKS ANDA. LÄHEB NÄDAL —
TAAS LAUAL LEIB JA RAHA TASKUD TÄIS.
MA TAHAN, ET SUST SAAKS MU MÖTTE
KANDJA
JA KORD SU LAPSED PEAKSID MEELES KÖIK,
ET ISAMAAD
KUI SÜDANT — VEREANDJAT —
EI UNUSTADA, VÖLGU ANDA, VAHETADA VÖI.

Tõlkinud ANDRES JAAKSOO

Illustreerinud JAAN TAMMSAAR

TEEMÄRGID

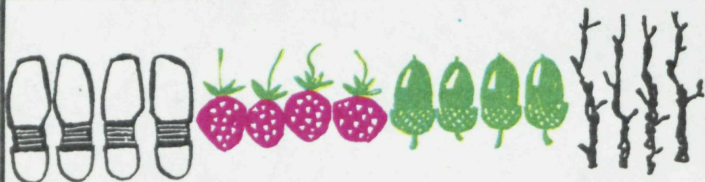
LIKUGE SELLES SUUNAS!

PÖÖRAKE NÄIDATUD SUUNAS!

TÄHELEPANU! HÄDAOHT!

SIIN ON KIRI !

OODAKE SIIN !

LUURAJAD

On ikka lugu, kui üheaegselt tunni lõppu kuulutava koolikellaga astub üle ukse pioneerivormis sidemees, saluteerib kogu klassile ja ulatab tähekesse komandörile kirjakese, kust selge ja arusaadava korralduse asemel vaatab vastu pikk tähejoru:

UGROEMMATEHOKEGNIM

Aga üks hakkaja komandör muidugi kauaks segadusse ei satu. Kui juba teises klassis käiakse, küll siis on ka salakirjadest kuulnud. Varsti on käes, kuidas teadet lugeda. Tagurpidi. Ja siis ei kulu enam palju aega, kui lipatakse Tammeoru poole.

Kõige ees traavib Siim. Siim kannab novembrikuust saadik komandörimärki, nii et tema õiguses esimene olla pole kahtlust. Aga järgmise koha pärast käib võitlus nagu staadionirajal.

«Mina oskan linnuhäältega märku anda,» hingeldab Sass.

«Aga mina tunnen kõiki teemärke,» kiitleb Valdek ja trügib linnuhäälendaja rajalt kõrvale.

Kahe jageleja järel silkavad Ailit-Meetat, siis veel üks poiss — pisike Peeter, ja ongi kogu täheke.

Tammeorg on järskude nõlvadega jäärak koolimaja lähedal. Jääraku põhjas vuliseb oja. Kallastel vohavad põõsad. Aga seal, kus teerada orgu laskub, kasvab suur tamm. Selle tamme all teeb Valdek äkki tiigrihüppe.

«Mis ma ütlesin!» hõiskab ta maast midagi krapsates.

«Neli käbi! See tähendab, et siin peab kiri olema!»

«Need käbid võisid ka puu otsast alla potsatada,» toriseb Sass kadedalt, kuid paneb siis ruttu suu kinni. Tammeokstelt ei saa kuidagi käbisid kukkuda. Aga okaspuid siin läheduses ei ole.

Usinalt otsib täheke kirja. Käpuli laskunud Valdek teeb tamme ümber ringe nagu kõide pandud voonake. Sass sahistab rohus nagu sisalik. Siim uurib vana tamme koorepragusid. Kädistavad tüdrukud tormavad siia-sinna. Leiuõnne pole neist kellelgi. Leiuõnn on väikesel sõnakehval Peetril. Peeter ei rooma, ei käi käpuli, ei tee õieti sammugi. Ta märkab kivikest, millel külg värskel mullaga. Selle kivi alt sõnum leitaksegi.

Seekord on kiri nagu väike aknake:

Aknake, siis aknake. Hakkajaid lapsi see segadusse ei vii. Varsti on selge, kuidas teadet lugeda. Ainult ülalt alla, ikka ülalt alla.

Teispool oja, seal vaenlase maal, nagu nüüd teatakse, on esialgu kõik rahulik. Täheke seab end luurama.

«Kes midagi märkab, sisistagu,» sosistab Siim.

See on arukas korraldus. Kes luures hüüda tohib! Luurajad annavad märku ikka lindude-loomade häältega.

Varsti kuulduki sisinat. Näe, näe, näe! Teispool oja, kahara pajupöosa tagant tõuseb aeglaselt punane õhupall. Natukese aja pärast teevad juba mitu rästikut häält. Seal, kus suur toomingas oksa nagu purde üle oja ulatab, ilmub ja kaob teine õhupall. Sinine.

«Need õhupallid peavad nõõri otsas olema,» arutab Siim.

«See peab väga peenike nõõr olema,» lisab Valdek.

«Suuga täispuhutud õhupall niiviisi üles ei kerki,» ütleb Sass. Aga tüdrukud kinnitavad, et kui nad väikesed olid, kingiti neile just niisuguseid õhupalle — siniseid ja punaseid.

Minuti kümne pärast seisavad kõik luurajad pika pioneerist poisi ees rivis. Pikal poisil on nii pikk ja keeruline ametinimi, et ei maksa proovidagi seda meelde jätta. Ütleme nii, et tema on see, kes koolis neid oktoobrilaste asju seab ja juhib. Mida märkasid luurajad vaenlase maal?

«Oli punane õhupall,» ütleb Valdek.

«Vorstikujuline,» ütleb Siim.

«Siis oli veel sinine õhupall,» ütleb Valdek.

«Hariliku õhupalli kujuline,» kinnitab Sass.

«Ja muudkui kerkisid ja muudkui vajasid,» sädistavad tüdrukud.

Pikk poiss vaatab luurajad veel kord üle.

«Aga sina? Mida sina märkasid?» küsib ta siis pisikeselt Peetrilt.

«Kui punane õhupall kerkis, tulid kuus vaenlast oru teises otsas üle oja. Neli püssidega, kaks suurte seljakottidega. Kui sinine pall üles lasti, läksid kolm püssimeest tagasi.» Ja jälle on Peetri suu kinni nagu kroogitud.

Selleks korraks on maastikumäng mängitud. Mis muud, kui tagasi koolimajjal

«Sina kõnni kõige ees,» ütleb komandör Siim Peetrile.

JÜRI RANT

MIN GEK OHETAM MEOR GU

Loe:

MIN-GE K-OHE TAM-MEOR-GU

MILNGEL KOLHEL TLAML MELORLGUL

Loe:

MI/NGE/ KOL/HE/ TL/AM/ ME/LOR/GU/

Loe nüü:

U
G
R
O
A
T
N
I
M
E
G
M
H
E
E
K

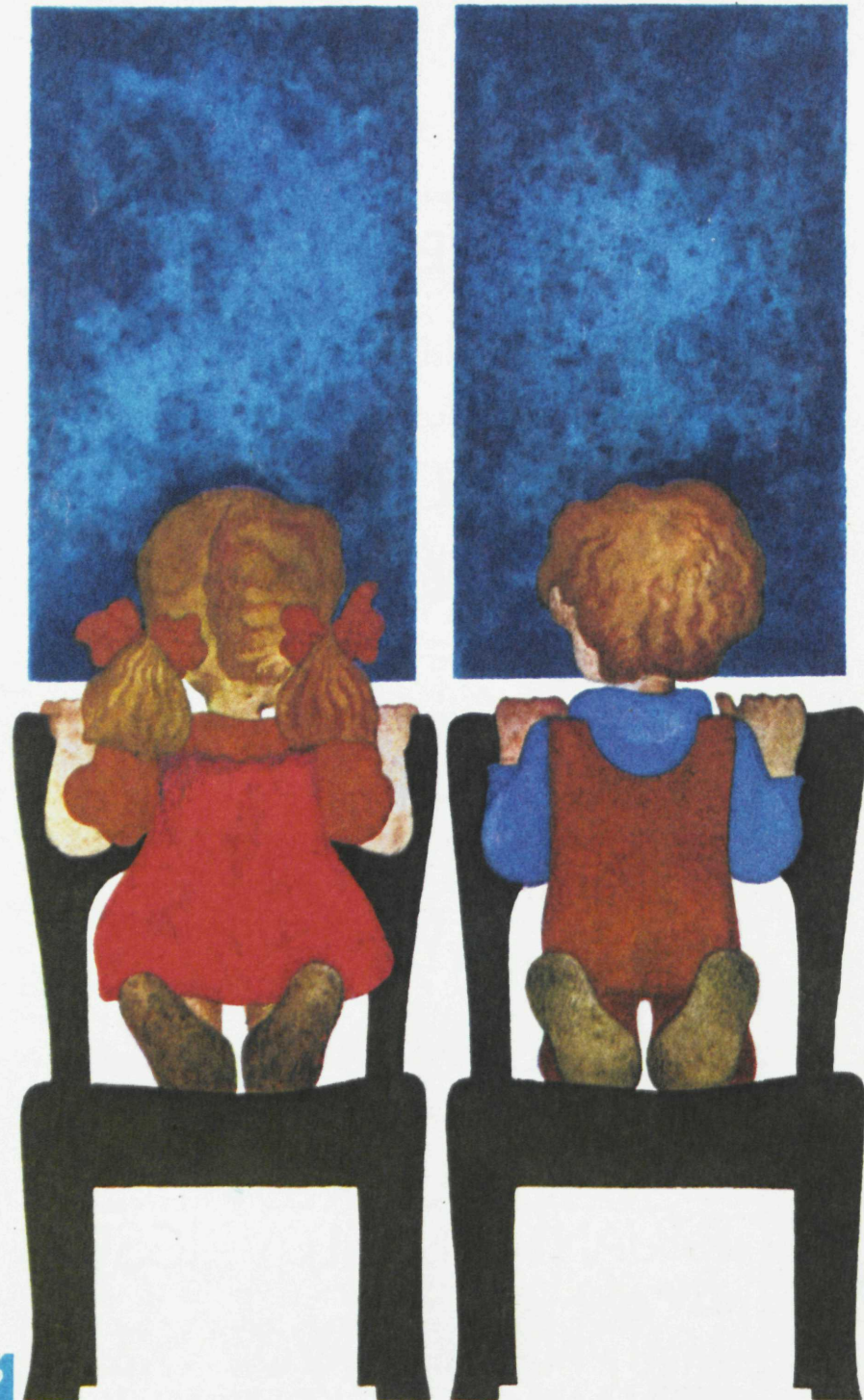
MSIPNAGLESKLOVHKE
RTUANMOMIELOVRIGSU

Loe üle tähe:

M/SIP/NAGLE/SK/LOV/HKE
R/TUAN/MOM/IE/LOV/RIG/SU

ELLEN NIIT

MÄLESTUS

See ei olnud nende tuba. See oli täiesti võõras tuba suure maja ülemisel korrusel. All sügaval, maja ees, oli lai väljak. Oli talv ja õhtu. Tuled süttisid ja lumi sinas. Pakaseauru tõusis õhku.

Inimesed tulid ja läksid üle väljaku ühtepidi ja teistpidi ja mitut teed mööda. Inimesed olid tillukesed nagu putukad. Neid vooris seal vahetpidamata. Küllap nad tulid töölt.

Triinu ja Taavi olid kõrvuti akna juures. Nad olid põlvili kahel mustal raskel toolil ja surusid ninasid vastu külma ruutu. Nad ei rääkinud omavahel. Nad vahtisid üksisilmi hämarduvale väljakule ja ootasid. Nad ootasid ema.

Väljaku kaugemas servas voorisid autod. Nende tuled olid kollakad ja punased ja lõikasid valusalt sinakasse õhtusse.

Triinu ja Taavi olid veel õige väikesed. Nende näod olid aknaklaasi alumise ääre kohal.

Kuskil tagapool, ühes teises toas, kõneles võõra häälega tädi ja kilisesid tassid, kui neid pesti. Tuba Triinu ja Taavi selja taga oli pime, ning ema ei tulnud ega tulnud.

Kus see kõik täpsemalt oli, või kelle juures või mispärast nad seal olid, seda nad ei mäleta.

Teised ei tea sellest midagi, nagu poleks seda olnudki. Triinu ja Taavi on pärinud ema käest. Ka ema ei tea.

Ometi on see olemas. See on jääkirmetise moodi, mis oli tollel aknal, ja võõraste tasside kilina moodi. Kõik on poolvalguses ja kuidagi õhus, valuhell ja servadest sinkjasse hämarusse kaduv, ning ometi käegakatsutav.

HELJO MÄND

KANGED JALAD

Anu on paha riietada. Sain talle hädavaevu püksid jalga, kui ta rabeles minu käest lahti. Tahtis jooksma hakata, aga ei saanud. Jalad liikusid kangelt.

«Mis lapsel viga?» küsis vanaema. «Ta käib nii imelikult.»

Anu vaatas oma jalgu ja ütles:

«Anu jalad on kinni.»

Vanaema hakkas pahandama:

«Lasete lapsel õues külma maa peal istuda. Nüüd on laps jalust ära.»

Ema tuli vaatama, mis lahti on, ja hakkas naerma:

«Kuidas ta siis käia saab, kui mõlemad jalad ühte säärede pistetud!»

VIIDA LEPP

ARVUMÄNG

REIPALT SEISAB TEIE EES
TILLUKENE TEADJAMEES.
PUNAB PÕSK JA NAER ON SUUL:
PALJU ARVE TEAB TA PEAST,
LÄBISEGI JA KA REAST, —
LOEB VÕI ÖUNAD ÖUNAPUULT!

MITU JALGA ISSIL ON,
MITU JALGA KASSIL ON,
MITU NAABRI SASSIL ON —
KÕIK-TA ÄRA TEABI!

MITU RUUTU AKNA SEES,
MITU NÖÖPI KUUE EES,
MITU SÕRME KINNASTES —
KÕIK ÄRA LOETUD TALI!

HELJO MÄND

VALU

Anu kukkus maha ja hakkas nutma. Vanaema tuli ja küsis:

«Kust sa haiget said?»

«Ära päri. Puhu peale!» pahandas Anu.

Vanaema puhus.

«Loe salmi kal!» nõudis Anu.

Vanaema luges:

«Harakale haigus, varesele valu.»

«Kus vares on?» küsis Anu. «Anu tahab valu varesele anda.»

«Küll ta tuleb. Ootame.»

Anu ootas natuke ja ütles siis:

«Valu läks üle. Mis Anu nüüd varesele annab? Anu annab varesele võileiba.»

«Õige jah,» ütles vanaema. «Ega siis alati passi varesele valu anda.»

MUINASJUTT RÄNDAVAST KILPKONNAST

TŠEHHI KIRJANIK
HANA DOSKOČILOVÁ

Mere ääres liivas elas kilpkonn Karotela. Igal õhtul jutustasid lained talle kaugetest rohelistest kallastest ja korallrahudest mersügavuses. Nii sai kilpkonn Karotela teada, et tema auguke liivas pole veel terve maailm. Tal tuli himu reisida, õppida tundma teisi liivaauke, rohtu ja lilli, teokarpe ja nendes helkivaid valgeid pärleid, kuhu meri on peitnud tükikese kuuvalgust ja kalade tumma laulu. Ta jättis oma kilbi liivaauku ja asus teele: ikka üks jalg, teine jalg, kolmas jalg, neljas jalg ja siis saba. Aga vaevalt oli ta saanud teha viisteist sammu, kui pidi oma kilbile järele minema, sest õhtu oli juba kätte jõudnud. «Nii ei saaks ma kuigi palju maailmas näha,» ütles ta. «Homme asun teele koos kilbiga, siis ei ole mul tarvis õhtul tagasi tulla.» See oli hea mõte. Sellest ajast peale teevad kõik kilpkonnad nii. Ja kui kellelgi neist veab, leiab ta oma rännakul ka valge pärli, tükikese kuuvalguse ja kalade lauluga.

VÕLUTAAT

TŠEHHI KIRJANIK
JIŘÍ KUČERA

Oli see František ikka vahva seeneline! Harilikult tõi ta koju terved korvitäied seeni. Aga ükskord, kui ta oli kõik põõsaalused läbi uurinud ja jalad raku kõndinud, ei leidnud ta ometi seenepoegagi.

Ootamatult jõudis ta ilusale raiesmikule. Kännul istus vuntsidega vanake, soojendades end päikese käes.

Poiss ei oleks teda ehk kohe tähelegi pannud, kui vanake poleks hüdnud: «Noh, František, kas leidsid ka midagi?»

František ei saanud sõnagi suust. — Kuidas? Taat pole teda kunagi näinud, aga teab nime! See võib ainult võluvanake olla. Juba võttiski František taskust võileiva ja läks vanakese juurde. «Palun, vanaisa, teil on võib-olla köht tühi,» ütles ta. Oli ta ju lugenud muinasjutte ja teadis, kuidas võluvanakestega käituda.

Vanake ei ütelnud ära. Võileib päris maitstes talle. Poiss ootas rahulikult, kuni vanake oli söömise lõpetanud, ja alustas kauplemist:

«Noh, vanaisa, olen teile süüa andnud ja nüüd palun selle eest ka tasu, nagu see olema peab. Ma sooviksin võlukeppi, võluvilet ja igavesti täis rahakotti.» Taat jäi keeletuks. «Misasja?» küsis ta imestunult.

«Te olete ometi võlutaat!» veenis teda František. «Mind te ei tunne, aga ometi teadsite mu eesnime. Nii targad võivad olla ainult võlurid.»

«Mina ütlen igale poisile František,» kaitses ennast vanake. «Oleksin sulle ka siis František öelnud, kui su nimi oleks kas või Honza olnud. Olen päris harilik taat.»

«Vaat kus lugu,» oli František pettunud.

«Oota,» ütles vanake. «Tahaksin sulle võileiva eest siiski tasuda.» Ta naeratas sõbralikult ja õpetas: «Mine selles suunas edasi. Kui jõuad ojakese äärde, hakka minema vastuvoolu. Veidi aja pärast näed tihedat põõsastikku. Sellest mine läbi. Siis jõuad aasale, kus kasvab madal rohi. Seal on palju seeni.»

František tänas ja pistis jooksu. Varsti oligi tal korv kõige ilusamaid seeni täis.

Poiss jäi oma arvamuse juurde: metsas oli olnud võlutaat. Võib-olla mitte päris, aga natuke ometi. Küllap ta oli olnud võlur niisama palju kui iga vanake.

Tõlkinud ELLE TURKINA

Illustreerinud ENE PIKK

ESIMEST KORDA PARAADIL

Kui käisin esimest korda paraadil, olin alles nelja-aastane. Võidu väljakul oli nii palju inimesi, et neid ei oleks vist keegi kokku lugeda jõudnud. Kõikjal lehvisid punalipud, rongkäigus kanti punaseid loosungeid. Teist värvi lippe ja loosungeid oli ka, aga punaseid oli kõige rohkem. Sest punane lipp on meie kodumaa lipp. Ma tahtsin kangesti marssida ja imestasin, et teised rongkäigulised ei marsi, vaid kõnnivad. Ema ütles, et ainult sõdurid ja meremehed marsivad.

Nüüd käin juba koolis ja tean, miks 7. novembril paraade korraldatakse: siis on meie kodumaa sünnipäev!

EPP ALATALU,
Tallinna 44. Keskkooli
II-b klassi õpilane

«Oktoobripidu» — joonistanud 10-aastane
SIRVE LAAS Pärnu Pioneeride Majast.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHT

"Tasuja"
sai appi-
kutsu

Sügis. Sadamakai ääres seisva päästelaeva «Tasuja» vantides ulub tuul. Merel on torm. Kapten Oleg Oikimuse juurde jookseb radist Arvo Rõõm, käes radiogramm, hüüdes juba eemalt: «Saaremaa rannikul, Tagalahes, on kalalaev hädas!»

... «Tasuja» sõidab täiskäigul sadamast välja. Päästelaeva mehed ei tohi karta, olgu kui kange torm tahes. Nad peavad alati jõudma kiiresti sinna, kus mõni laev abi vajab.

Mis kalalaevaga juhtus! Jäme tross keerdus ümber vin-di ja laev ei saa enam edasi sõita. Vihaseft mässavad lained pillutavad alust nii, nagu tahavad. Viimaks paiskub laev madalikule kivirahnude otsa ja põhi raksatab katki...

«Tasuja» jõuab Tagalahte. Kohe lastakse paat vette: kapten on andnud tüürimees Tõnis Pranglile käsu tuua kõigepealt kalamehed päästelaeva pardale. Seejärel pannakse tööle mootorpumbad ja hakatakse uppumisohus kalalaevast vett välja pumpama. Samal ajal on madrused Jaan Künnap ja Stanislav Primak endale tuukriülikonnad selga tõmmanud ning lähevad kalalaeva alumistesse ruumidesse. Seal on vett inimesele üle pea. Tuukrite ülesandeks on katkine põhi seestpoolt kinni lappida. Nad töötavad kiiresti ja oskuslikult. Aeg ei oota, iga silmapilk võib alus küljeli vajuda... Paat veab «Tasujalt» jämedat terastrossi ja see kinnifatakse kalalaeva külge. «Tasuja» mootorid töötavad, tross tõmbub

PIDUPÄEV MOSKVAS

Seitsmendal novembril ärkan alati varakult.

Raadiost kostavad pidulikud marsihelid ja ma tahaksin ruttu tänavale minna.

Isa paneb kaela oma parima lipsu ja ema võtab kapist oma kõige ilusama pluusi — paraadile minnes peab ju terve perekond pidulik välja nägemal

Metrostroi tänaval ostab isa mulle terve kobara kirevaid õhupalle. Läheme paraadi vaatama.

Meil, Moskvas, saavad paraadist osa võtta ainult kõige tublimad tõelised, kõige paremad õpilased ja kõige eeskujulikumad sõdurid. Aga neid on ka nii palju, et paraad kestab mitu tundi. Kõige rohkem meeldib mulle jälgida raketiväe paraadi ja seda, kuidas sõdurid marsivad.

Ka pärast paraadi on tänavad rõõmsat ränvast täis: naerdakse, lauldakse ja isegi tantsitakse. Tulge ise vaatama!

KATJA KIRSANOVA,
Moskva 50. Keskkooli
IV-a klassi õpilane

OOTAN OKTOOBRIPÜHI

Ootan pikisilmi oktoobripühi. Pühadeks sõidan alati Haapsallu vanaemale ja vanaisale külla. Seal elavad ka onu Mart ja tädi Mare. Vanaisa teeb mulle pidupäevaks väikese punalipu ja vanaema kingib õhupalli. 7. novembril läheme terve perega paraadi vaatama. Ootan, kuni tuleb onu Mardi kolonn, siis jooksen onu juurde ja marsin temaga koos rongkäigus läbi linna. Aga kui ma onu Marti rahvasummas ei silma, siis lippan tädi juurde apteeki ja vaatan seal läbi akna paraadi lähenemist. Rongkäiku pealt vaadata on küll tore, aga õige pühadetunne tuleb ikka siis, kui ise kaasa marsid.

MARGIT SEPPIK,
A. Jakobsoni nim. Pärnu 1. Keskkooli
II-c klassi õpilane

ISAGA PARAADIL

Mina käisin oktoobriparaadil koos isaga. Tore oli rivis astuda.

Lipud lehvisid, orkester mängis mürtsudes marssi.

Kui me tribüünist möödusime, siis hüüti: «Elagu Suur Oktoober!» Ma lehvitasin oma lipukesega ja vastasin koos teistega: «Hurraa!»

AIVI PAJU,
Tallinna 37. Keskkooli
II-c klassi õpilane

POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

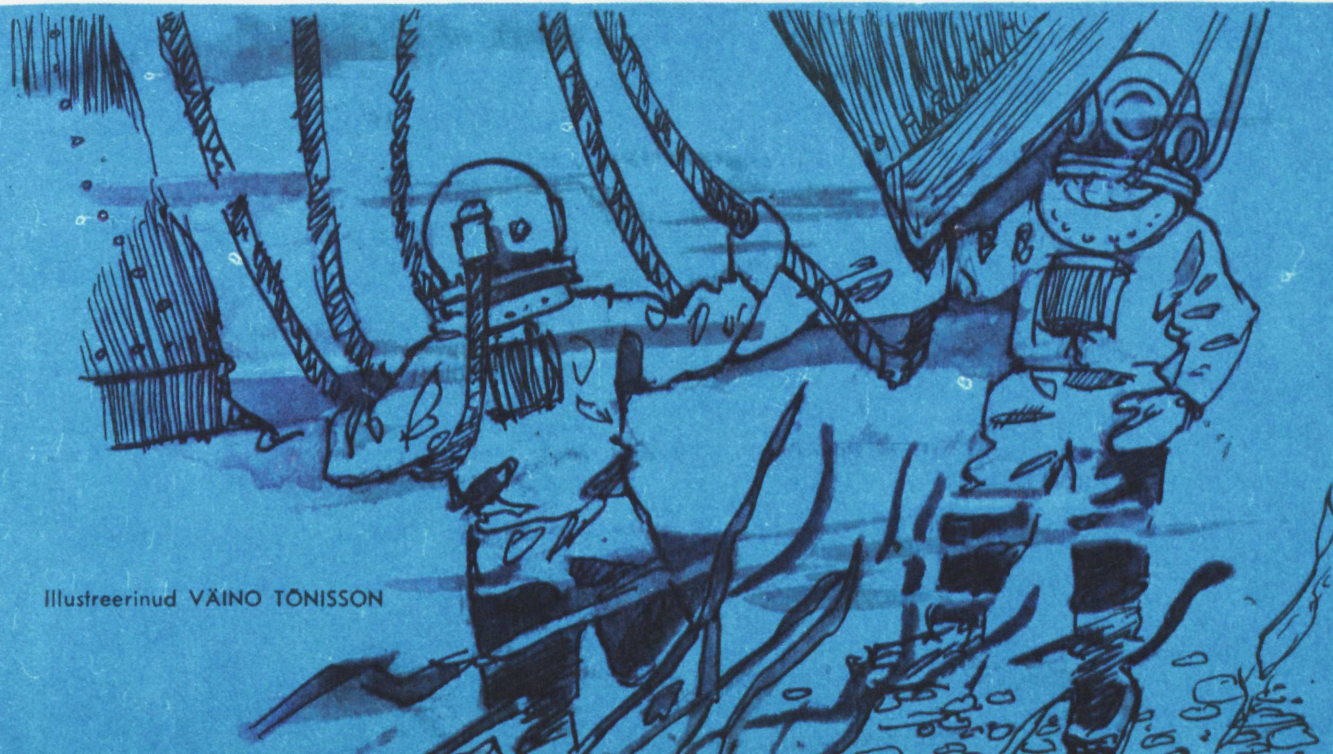
piñgule ja veab kalalaeva madallikult järskude nõksatustega lahti.

«Tasuja» tekile on valmis pandud jämedad voolikud. Nende abil pumbatakse vesi vigastatud aluse siseruumidest kiiresti välja. Nüüd laskuvad tuukrid Jaan Künnap ja Stanislav Primak merre, mässavate lainete alla. Nad katavad kalalaeva katkise põhja laia avariiplaastriga. See on valmistatud mitmekordsest presendist. Et plaaster paigast ei nihkuks, kinnitatakse present tugevasti ümber laeva tõmmatud trossidega.

Kalalaeva päästmiseks sügistormis kulub mitu ärevat tundi. Lõpuks on kõik, mis vaja, tehtud. «Tasuja» hakkab vigastatud kalalaeva sadama poole vedama.

UNO ROOMANN

Illustreerinud VÄINO TÖNISSON

SAKSA KIRJANIK
ANNE GEELHAAR

SUL ON ÕIGUS, VANA MAJA!

Uued kõrged majad vaatasid upsakalt vana maja, mis oli täiesti viltu vajunud. Vana maja piilus lasteaia mänguväljaku poole ja üle tema kortsulise näo levis naeratus.

«Mis seal ka vaadata on? Kas sa pole lapsi näinud?»

«Lugematult palju,» vastas vana maja. «Aga neil lastel ei olnud mänguväljakut ega lasteaeda, karusselli, võimlemisrattast, supelbasseini, mängukaru, ega tahvlit, millele joonistada...»

«No-noh, kus nad siis mängisid? Millele nad joonistasid?»

«Nad mängisid õues, või siis trepikojas, kuni majahoidja nad ära ajas. Ja vahel joonistasid salaja minu seinale.»

«Seinale ei tohi joonistada. See näitab kasvatamatust.»

«Jah, siis küll, kui sul on joonistusvihik ja -tahvel.»

«Ah niil! Aga mida nad siis joonistasid?»

«Nad joonistasid seda, millest nad unistasid.»

«Aga millest nad unistasid?»

«Majast, päikese ja lilledega.»

«See on ju kõigil olemas, kes meis elavad!» hüüdsid rõõmsavärvilised uued majad uhkelt. Siis aga mõtlesid nad veidi ja ütlesid: «Anna andeks, vana maja. Sul on õigus. Praegune aeg on parem. Ja kui need lapsed tol ajal poleks meist unistanud, meid joonistanud ja ehitanud, kas olekski meid siis üldse olemas?»

POOLA KIRJANIK
CZESLAW JANCZARSKI

LUGU LÖVIST, KES TAHTIS OLLA HIIREKE

Kuumas kõrbes elas lövi, loomade kuningas. Ta oli väga uhke oma suurele kogule ja võimsale lakale. Uhke oli ta ka oma jõule ja osavusele.

«Küll on hea, et ma lövi olen,» kõneles ta. «Eluilmaski ei tahaks ma olla mõni teine loom — kits, jänes või hiir!»

Kõik loomad andsid lövile teed, kutsusid teda loomade kuningaks ja austasid teda.

Hiir sosistas kadedalt:

«Ah, kui mina saaksin lövi olla...»

Tuli kuum suvi. Terve kuu aega ei tulnud taevast vihmapiiskagi. Põuaga kuivasid ära kõik allikad ja vaestel loomadel ei olnud midagi juua. Nad hulkusid mööda kõrbet ning otsisid vett, heites igatsevaid pilke üles, lootuses näha seal valgeid pilvi. Kuid taevas oli selge nagu helesinine peegel, kust muudkui aga kiirgas kuumust.

Ühel hommikul külma öö järel sädelesid liival tibatillukesed kastepiisad. Loomad leidsid need üles ja lakkusid ära.

«Küll on hea, et ma ei ole lövi,» mõtles hiir. «Sellest mõnest piisast jätkub mulle, et väheks ajakski janu kustutada.»

Niisamuti mõtlesid ka jänes ja kits. Kaamel ei muretsenud veepuuduse pärast: tema võib kaua ilma joomata elada.

Kõige rohkem häiris veepuudus loomade kuningat. Ühel päeval kuulsid loomad, kuidas lövi kaebas:

«Kahju, et ma ei ole väike hiireke, siis jätkuks mulle hommikusest kastest...»

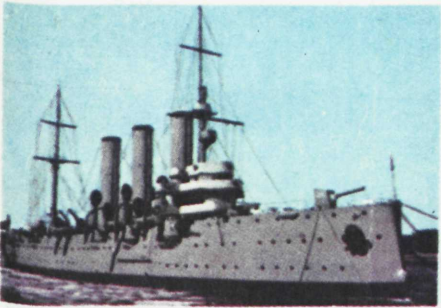
Kui loomad seda kuulsid, ei kartnud nad enam lövi, ei austanud teda ega andnud talle teed. Lövi ei pannud seda tähelegi, ta mõtles ainult, kust vett saada.

Viimaks hakkas vihma sadama. Allikatesse tuli vesi tagasi. Lõppes loomade piin. Lövi elavnes jälle, sai oma jõu ja osavuse tagasi, ainult nii uhke ta enam ei olnud. Tal oli meeles, kuidas ta põua ajal oli öelnud, et tahaks olla hiireke... Ka teistel loomadel olid need sõnad meeles.

Ja seepärast armastati lövi nüüd hoopis rohkem.

Tõlkinud ESTER HEINASTE

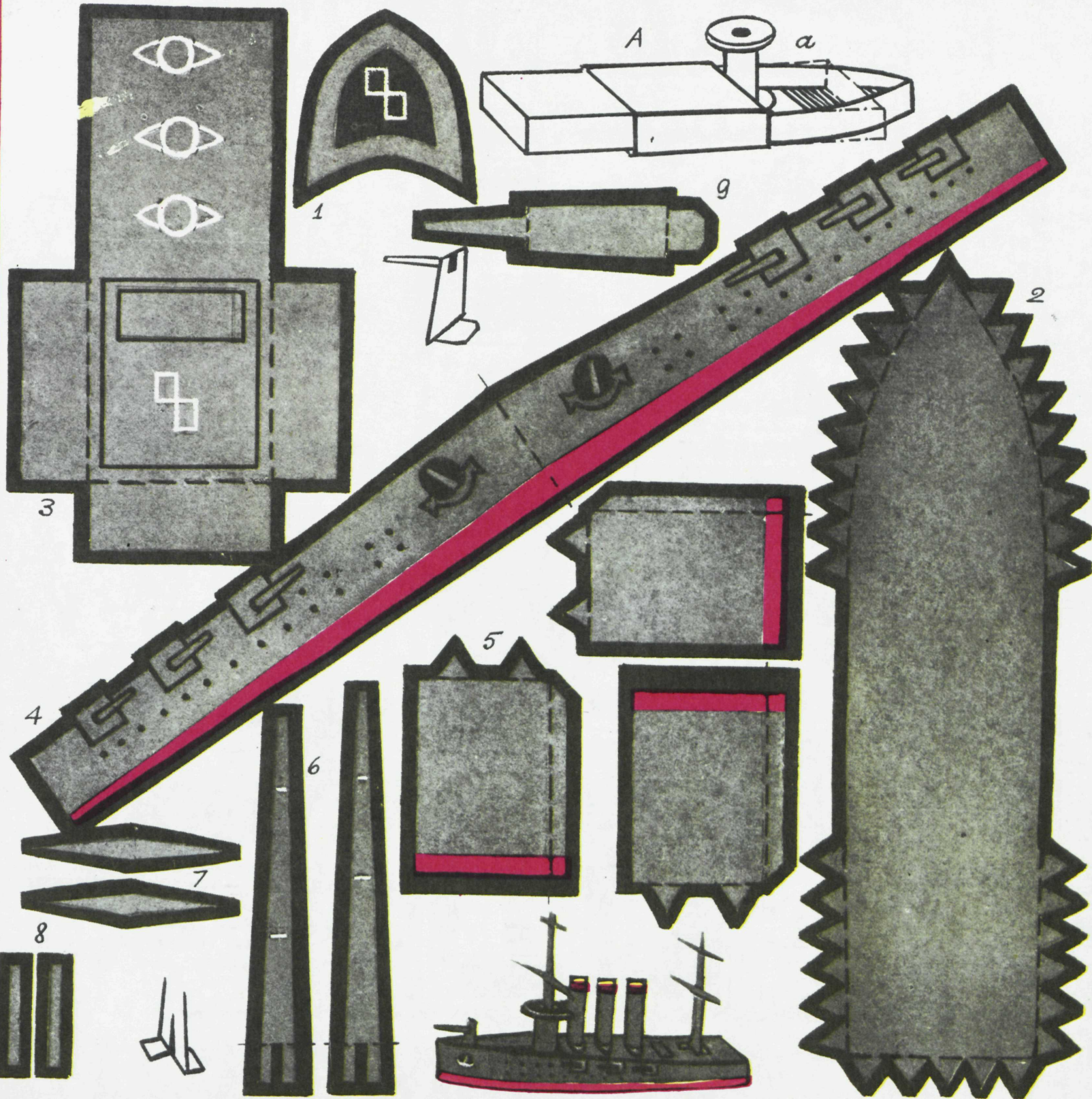
Tõlkinud HARRY GUSTAVSON

See on ristleja «Aurora». Seda Nõukogude sõjalaeva teatakse kogu maailmas. 57 aasta eest kuulutas «Aurora» kahuripauk Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni võlgu — esimese töörahvariigi süüdi.

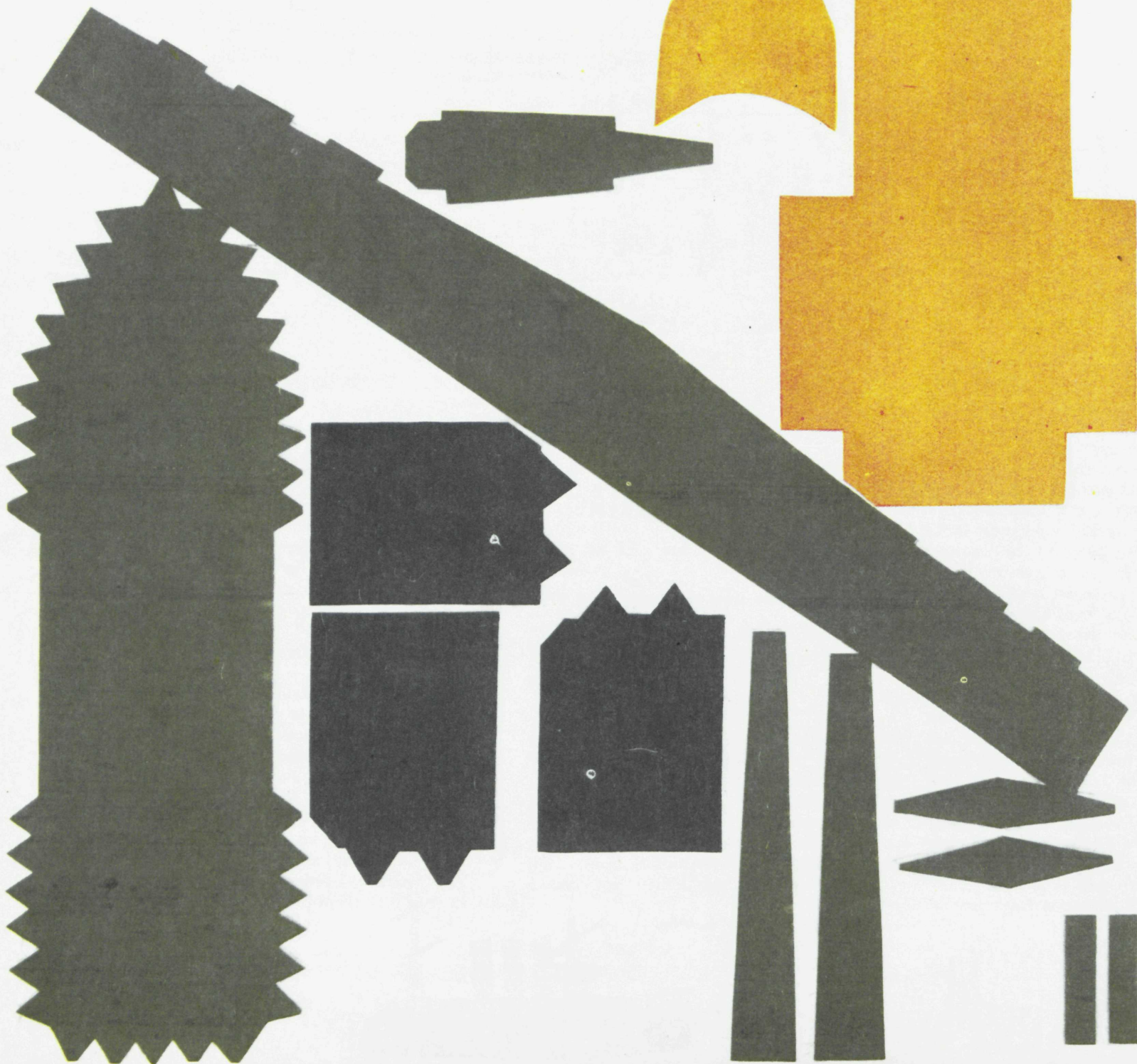
«AURORA»

SEDA PUNAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

modeli võid endale meisterdada kahest tikutoosisahtlist, ühest toosiümbrisest ja niidirullist. Joonisel A on näidatud, kuidas seda teha. Sahtlil a lõika pool põhja (joon. viirutatud pind) niiviisi ära, et seinad jääksid terveks. Edasi vajuta sahtli (a) põhjata seinad kolmnurkselt teravaks. Nii saad laevanina. Sahtli a ülejäänud põhjale liimi niidirull — komandosild. Rullile liimi komandosilla pealmine osa (1). Nüüd liimi laevale põhi (2). Tekk (3) murra kriipsjooni mööda allapoole ja liimi tikutoosi peale kuni niidirullini kinni. Kahurite ja ankrutega kujund (4) murra kriipsjoonte järgi kokku ning liimi laevale külge seinaks. Kujundid 5 keera pliitsi abil korstnateks. Need liimi tekile (3) valgete ringide kohale. Kujundist 6 saad mastid ja kujunditest 7 ja 8 mastidele raad. Oks mast liimi komandosillale (1) ja teine tekile (3) valgete ruutude kohale. Kahur (9) vormi selliseks, nagu joonisel näidatud, ja liimi laeva esiossa. Ning ongi «Aurora» mudel valmis!

Joonistanud KALJU TAMM

KIISU UINUTUSSÕNAD

ELAR
KUUS

Elasid taat ja eit. Neil oli tütreke
Hellitatud Eela, kellele nad tegid
ja andsid kõik, mida too eales tah-
fis. Ainult üht ei osanud nad temale
anda: und. Sest kuigi Eela varakult
voodisse heitis — uni ei tulnud.
Taat soovitas tal selili lebada —
uni ei tulnud. Eit andis nõu kõhu-
li lamada — uni ei tulnud. Muidugi
kippsid nüüd Eela näole koledus-
krimpsud nagu magamatul ikka.
Kas või nuta, keegi ei aital!
Siis astus Kiisu ligi ja kõneles:
«Eela, jääd kohe magama, kui mina
sulle uinutussõnu loen. Aga enne
ma neid lugeda ei saa, kui sina
mulle pütikese piima kingid.»
Et Eela koleduskrimpse väga kar-
tis, tõttas ta lauta lehma käsutama:
«Vissi-muu, kingi Kiisule pütike pii-
ma, et ta saaks mulle uinutussõnu
lugeda.»
«Kingin,» lausus lehm, «kui sina
mulle sületäie rohtu tood.»
Eela jooksis talli hobust ajama:
«Suksu-ptruu, vii Vissile sületäis
rohtu, et ta saaks Kiisule pütikese
piima kinkida, Kiisu mulle uinutus-
sõnu lugeda.»
Hobune hirnatas:
«Viin. Ainult sina niida rohi maha.»

Esikaanel SILVI VÄLJALI
joonistus «Pideuhtes linn».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тяхеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии, Таллинн, 200 001. Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллинн, 200 101. Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Заказ № 2495. Тираж 65500

ELKÜ Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 11 — 1974, XV aastakäik, ilmub üks kord kuus, EKP Keskmittee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kofkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurl, vanemkorrektor E. Orgmets. Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiiline toimetaja 681-321; koolileiu teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; vanemkorrektor 681-316; üldtelefon 681-318. Laduda antud 18. IX 1974. Trükkida antud 11. X 1974. Trüklary 65500 Paber 90x60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.65. MB-08662. Tellimise nr. 2495. EKP Keskmittee Kirjastuse trükkida, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

Eela ruttas räästa alla vikatit kutsuma:

«Vikat-tikat, niida rohi maha, et Suksu saaks sületäie rohtu Vissile viia, Vissi pütikese piima Kiisule kinkida, Kiisu mulle uinutussõnu lugeda.»

Vikat vastu:
«Küll niidan, kui sina mind teravaks ihud.»

Eela lippas kotta luisku lunima:
«Luisu-liisu, ihu vikat teravaks, et tema saaks rohu maha niita, Suksu sületäie rohtu Vissile viia, Vissi pütikese piima Kiisule kinkida, Kiisu minule uinutussõnu lugeda.»

Luisk lõgises:
«Ihun, niipea kui sina mind märjaks kastad.»

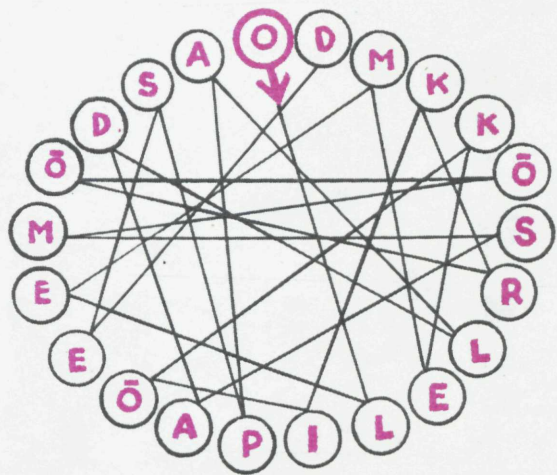
Eela pistis kööki pange paluma:
«Pangeke-kangeke, mine võta jõest veidi vett, et vesi saaks luisu märjaks kasta, märg luisk vikati teravaks ihuda, terav vikat rohu maha niita, Suksu sületäie rohtu Vissile viia, Vissi pütikese piima Kiisule kinkida, Kiisu minule uinutussõnu lugeda.»

Pang oli pörinal minemas, samas kahetses:

«Millega lähen — mul pole jalgu.»
Noh, mis nüüd? Ei muud kui Helli-tatud Eela kandis ise pange. Jah, Eela kandis pange. Aga pang tõi vee, toodud vesi kastis luisu märjaks, märg luisk ihus vikati teravaks, terav vikat niitis rohu maha, Suksu viis sületäie rohtu Vissile, Vissi kinkis pütikese piima Kiisule.

Kiisu lakkus piima ära, tegi pangekandjale pai ja luges talle uinutussõnu:

«Nurru-vurru, nurru-vurru.»
Eela jäi mõnusasti magama, ta kole-duskrimpsud kadusid otsemaid.

MISSUGUNE LAUL ON SIIA PEIDETUD!

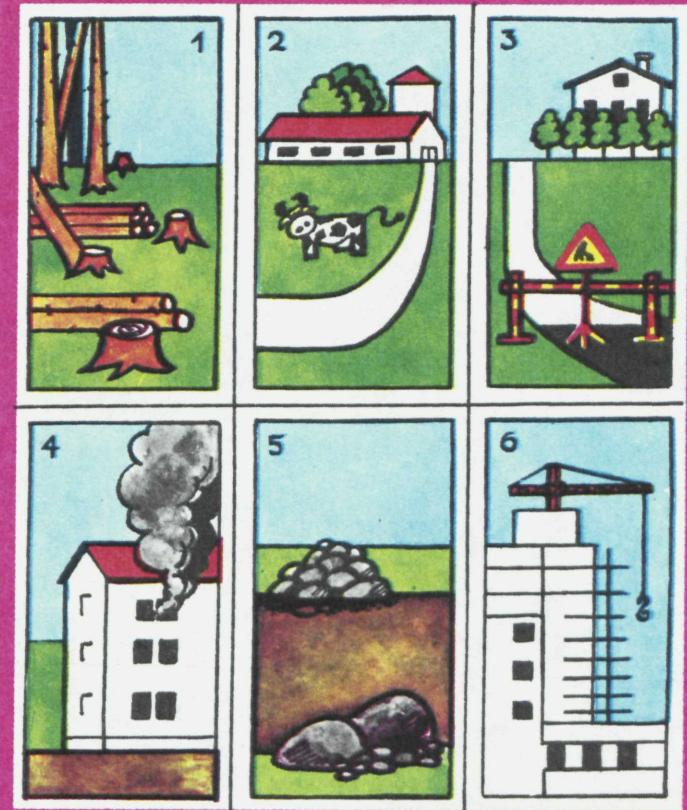
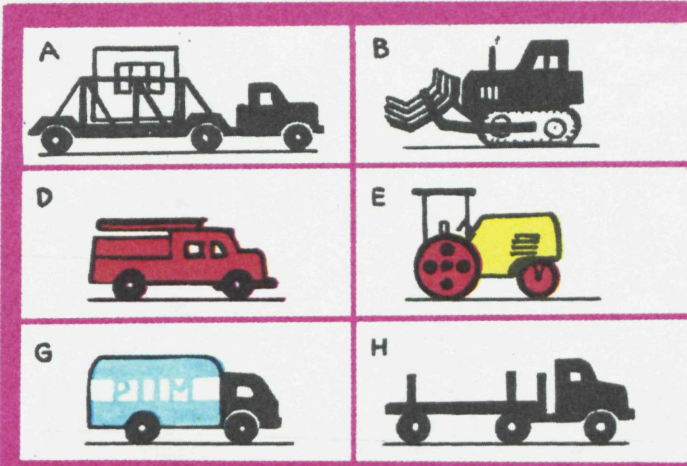
MIS TÖNU KORVIS ON!

- MURUMOKK
- KITSERIISIKAS
- KUKEPURAVIK
- KIVIMUNA
- PÖDRASEEN
- KUUSEMAMPEL

OI, OII NIISUGUSEID SEENI POLE OLEMASKI. TÕSTA NENDE NIMEDE SABAPOOLED ÕIGESSE PAIKA, SIIS SAAD TEADA, MIS SEENI TÖNU KORJAS.

Joonistanud ASTA KRISTIANSON

KUHU KEEGI SÕIDAB!

ИНДЕКС 78231
НИНД 15 КОР.

Pildistanud ELMAR KÖSTER

Joonistanud ELLE TIKERPÄE